

Nuo 2007 metų balandžio 30 dienos, pirmadienio, Šiaurės Airijoje įsigalioja draudimo rūkyti įstatymas, leidžiantis visiems kvėpuoti neužterštu oru

(Erdvė kvėpuoti – draudimo rūkyti įstatymo aiškinimas)

www.spacetobreathe.org.uk

Lithuanian translation of *Space to breathe - smoke-free legislation information*

2007 m. balandžio 30 d., pirmadienis

Erdvė kvėpuoti visiems Šiaurės Airijoje

Nuo 2007 m. balandžio 30 d., pirmadienio, bus draudžiama rūkyti daugumoje Šiaurės Airijos darbo vietų, viešose vietose ir tam tikrose transporto priemonėse. Šis informacinis lapelis paaiškina, ką naujas draudimo rūkyti įstatymas reikš kiekvienam iš mūsų ir ko tikėtis, kai jis įsigalios.

Įstatymo aiškinimas

Nuo 2007 m. balandžio 30 d., pirmadienio, rūkymas uždaroje ir pusiau uždaroje darbo vietose, viešose vietose ir tam tikrose transporto priemonėse bus draudžiamas įstatymo. Patarimų vadove (pateiktas toliau) rasite paaiškinimą, ką reiškia „uždara“ ir „pusiau uždara“. Įstatymas galioja beveik visoms uždaroms ir pusiau uždaroms darbo vietoms, įskaitant restoranus, barus, kavines, viešbučius, teatrus, Bingo lošimo sales, bažnyčias, laisvalaikio centrus, prekybos centrus, mokyklas, ligonines ir visus klubus. Įstatymas taip pat galioja transporto priemonėms, įskaitant sunkvežimius, furgonus, taksi ir viešąjį transportą.

Ką jūs galite daryti

Uždaroje ir pusiau uždaroje darbo vietoje bei viešose vietose privalomi ženklai, įspėjantys apie draudimą rūkyti, pavyzdžiui tokie, kaip pavaizduota aukščiau. Tam tikrose transporto priemonėse taip pat privalomi ženklai, įspėjantys apie draudimą rūkyti. Jeigu pamatėte rūkantį asmenį arba jei uždaroje ar pusiau uždaroje darbo vietoje ar viešojoje vietoje nėra ženklo, įspėjančio apie draudimą rūkyti, praneškite patalpų savininkui ar vadovui. Jei taip nepavyksta problemos išspręsti, galite skambinti pasitikėjimo linija, kuri pradės veikti nuo 2007 m. balandžio 30 d., pirmadienio – kai įsigalios naujasis įstatymas. Skambučiai šia linija bus apmokestinami vietos tarifu, bus nagrinėjami visi skundai. 2007 m. balandį daugiau informacijos apie pasitikėjimo liniją ir telefono numerį rasite tinklalapyje www.spacetobreathe.org.uk

Darbdaviai ir įmonių vadovai privalo užtikrinti, jog darbuotojai ir lankytojai nerūkytų uždaroje ir pusiau uždaroje darbo vietoje, viešose vietose ir tam tikrose transporto priemonėse. Jeigu esate darbdavys ar įmonės vadovas, iki 2007 m. balandžio 15 d. turėtumėte gauti patarimų vadovą, įskaitant ir nemokamus ženklus, draudžiančius rūkyti. Jeigu patarimų vadovo negavote, kreipkitės į apskrities aplinkosaugos ir sveikatos skyrių. 2007 metų kovą patarimų vadovą ir nemokamus ženklus taip pat galėsite atsisiųsti iš tinklalapio www.spacetobreathe.org.uk. Šis tinklalapis jau veikia ir bus reguliariai atnaujinamas, jame bus pateikiama naujausia informacija ir patarimai, susiję su naujuoju įstatymu. Maloniai prašome reguliariai lankytis tinklalapyje, jei norite gauti naujausią informaciją.

Kam reikalingas šis naujasis įstatymas?

Šis įstatymas reikalingas žmonėms apsaugoti nuo įrodytų pavojų sveikatai, tokių kaip insultas, širdies ligos ir plaučių vėžys, kylančių dėl pasyvaus rūkymo.

Kas privers vykdyti įstatymą?

Už įstatymo vykdymą bus atsakingi apskrities savivaldybėje dirbantys įgalioti pareigūnai.

Kokios bus skiriamos baudos už įstatymo pažeidimą?

- Jeigu įstatymą pažeidžiate rūkydami uždaroje ar pusiau uždaroje darbo vietoje, viešojoje vietoje ar transporto priemonėje, kurioje draudžiama rūkyti, jums gali būti paskirta nustatyta bauda arba galite būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn.
- Jeigu asmeniui leidžiate rūkyti jums priklausančioje arba jūsų vadovaujamoje uždaroje ar pusiau uždaroje darbo vietoje, viešojoje vietoje ar transporto priemonėje, kurioje draudžiama rūkyti, galite būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn.

- Jeigu jums priklausančioje arba jūsų vadovaujamoje uždaroje ar pusiau uždaroje darbo vietoje, viešojoje vietoje ar transporto priemonėje, kurioje draudžiama rūkyti, nėra atitinkamų rūkymą draudžiančių ženklų, jums gali būti paskirta nustatyta bauda arba galite būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn už tai, kad nepasirūpinote iškabinti atitinkamų ženklų.

2007 metų kovą nemokamus ženklus ir patarimus dėl nerūkymo įstatymo bus galima atsisiųsti iš tinklalapio www.spacetobreathe.org.uk.

Kur galėčiau gauti daugiau informacijos?

2006 m. nutarimas dėl rūkymo (Šiaurės Airija) (toliau - nutarimas) buvo parengtas 2006 m. lapkričio 14 d. Šio nutarimo reglamentai dar nėra galutinai suformuluoti. Prašome reguliariai lankytis tinklalapyje www.spacetobreathe.org.uk, nes jis bus nuolat papildomas naudingais klausimais ir atsakymais, kai tik bus gaunama daugiau informacijos. Taip pat galite kreiptis į aplinkosaugos ir sveikatos skyrių, esantį jūsų apskrities savivaldybėje.

Faktai apie aplinkoje sklindančius tabako dūmus

Kas yra aplinkoje sklindantys tabako dūmai?

Terminas „aplinkoje sklindantys tabako dūmai“ naudojamas apibūdinti ore sklindančias dujas ir dalelytes, atsirandančias rūkant tabaką. Aplinkoje sklindančiuose tabako dūmuose yra apytikriai 4000 chemikalų, tarp jų – arsenikas, benzolas, formaldehidas ir amoniakas.

Kokius pavojus sveikatai kelia aplinkoje sklindantys tabako dūmai?

Aplinkoje sklindantys tabako dūmai ne tik erzina akis, nosį ir gerklę, jie taip pat padidina tokių ligų riziką:

- **20–30% plaučių vėžio;**
- **Iki 25% širdies ligų;**
- **40–60% astmos;**
- **80% insulto.**

Aplinkoje sklindantys tabako dūmai ir vėdinimas

85% aplinkoje sklindančių dūmų neturi kvapo, jie nematomi: nėra nustatyta, koks tokių dūmų kiekis nepavojingas. Vėdinimas atidarant langus ar naudojant vėdinimo sistemas nepašalina visų aplinkoje sklindančiuose tabako dūmuose esančių kenksmingų chemikalų. Reikėtų uragano stiprumo vėdinimo sistemos norint ženkliai sumažinti sveikatai keliamą pavojų.

Metimas rūkyti

Jeigu rūkote ir norite pasinaudoti šia galimybe mesti rūkyti, skambinkite rūkantiesiems skirta nemokama pagalbos linija **0800 85 85 85** ir gausite patarimų bei susilauksite pagalbos. Pagalbos linija rūkantiesiems taip pat gali suteikti daugiau informacijos apie vietines paslaugas, teikiamas norintiems mesti rūkyti. Jeigu apie metimą rūkyti norite pasikalbėti su kuo nors akis į akį galite kreiptis į savo šeimos gydytoją ar vietinį vaistininką.

Produced by the **Health Promotion Agency for Northern Ireland**

18 Ormeau Avenue, Belfast BT2 8HS.

Tel: 028 9031 1611 (voice/minicom). Fax: 028 9031 1711

www.healthpromotionagency.org.uk

01/07